

පාණිය ජාතකය

තවද මේ ජාතකය ශාන්තවූ දානාතවූ ගුණ ඇති බුදුන් වහන්සේ කේලේශ නිග්‍රහයක් අරභයා වදාළසේක. එක්සමයෙක්හි සැවැත්තුවර වැසි පන්සියයක් පමණ පුරුෂයෝ සර්වඥයන් වහන්සේගෙන් බණ අසා මහණ උපසම්පදා ලැබ විහාර සීමා ඇතුළේම වාසය කරන්නාහු මධ්‍යම රාත්‍රීවෙලේහි කාමවිතර්කයක් උපදවාහු මෙහි වර්ථමාන කථා යටකියන ලද්දා හා සදාශවන්නෝය. මෙහි බුදුන් නියෝගයෙන් ආනන්දසාමීන් විසින් සංඝයා වහන්සේ රැස්කළ කල්හි බුදුහු පණවන ලද ධර්මාසනයෙහි වැඩ හිඳී හිඤ්ඤාකෙණෙකුන් වහන්සේ උදෙසා සාමාන්‍යයෙන් වදාරණසේක් එඹාමහණෙනි කේලශයෝ නම් ඤ්ජුදයයි යන්නෙක් නැත. හික්ෂුන් විසින් නම් උපන්නාවූ කෙලශයන් එමවිටම නිග්‍රහමකටයුතුය. පුරාතණයෙහි නුවනැත්තෝ අබුද්ධෝපාද කාලයෙහි පවා ක්ලෙශ නිග්‍රහ කොට පසේබුදුවුවෝ වේදී වදාරා එක්තරා හිඤ්ඤාකෙණෙකුන් වහන්සේ විසින් ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත් වත් දක්වා වදාළ සේක.

ඒ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුන්මදන්ත නම් රජපුරුකෙණෙකුන් රාජ්‍යය කරණ සමයෙහි කසිරට එක්ගමෙක්හි යාච්චෝ දෙදෙනෙක් පැන් ලබූ දෙකක් ඇරගෙන කුඹුරට ගොස් එක්තැනෙක තබා නියර ආදීවූ දෙය කොටා පැන් පිපාසවූ කල්හි පැන් තිබූ තෙතට ඇවිත් පැන් බී යන්නෝය. එකල උන්දෙදෙනා අතුරෙන් එකෙක් පැන්බොන පිණිස අවුත් තමාගේ පැන් නොනසන පිණිස අනිකාගේ පැන් ලබ්බෙන් පැන් බී මෙහෙකොට සවස ගෙට යන පිණිස ගොස් එක්තෙතකින් නහා ගොඩනැගී සිට අද මාගේ කායවාරයෙන් කිසි පාපයක් පිරුනේදෝහෝයි සිතා පරීක්ෂාකොට සොරා පැන් බූ නියාව දන කලකිරීමට පැමිණ මේ මාගේ තෘෂ්ණ වඩනේ මා අපායට දමාපියන්නක් මෙන්ය. එසේ හෙයින් ලෝභ නිග්‍රහ කෙරෙමි සිතා සොරා පැන්බී මම අරමුනුකොට විදර්ශනා වඩා පසේ බුදු බවට පැමිණ තමන් විසින් ලබන ලද ප්‍රත්‍යක්‍ය බෝධිඥාණය ආවර්ජනාකොට සිටියාහ. එකල බඳවූ අනික් පුරුෂයා නහා ගොඩනැගී සිට ඇයි යහළු ගෙට යමිහයි කීය. එබසට පසේ බුදුහු වදාරණසේක් තොපි ගෙට යව මට ගෙන් ප්‍රයෝජන නැත අපි පසේබුදු වුනමැයි වදාළසේක. එබසට ඒ පුරුෂයා කියන්නේ පසේබුදුහුනම් තොපසේ නොවෙතියි කීය. පසේබුදුහු වදාරණ සේක් එසේකල පසේ බුදුහු කෙබඳුදැයි වදාළසේක. ඒ පුරුෂයා කියන්නේ පසේ බුදුන්ගේ දැල් මනා ඉසකෙස් වන්නේය. කාසය වස්ත්‍රය අදින්නේය. උතුරු හිමාලයෙහි නන්දමුලක නම් පබ්බාරයෙහි වසන්නාහයි කීහ. එකල පසේබුදුන් අතින් ඉසපිරිමැද එසේක ඒ ඤ්ජුකෙණෙහි ගිහිවේෂ අන්තර්ධානව මනාවූ රන්වූ සිවුර දෙපට අදනා ලද්දේමවිය. විදුලියවත් පටිය බඳනා ලද්දේමවිය බුදුවද පෙත්තක් සමාන පැහැ ඇති පොරෝනා සිව්ද ඒකාංශයෙන්හි උරයෙහිම විය. මේසවරණවූ පාංශුකුල සිව්ර කරණලද්දේම විය. මුත්වන්වූ මැටිපාත්‍රය වංඋරයෙහිම එල්වන ලද්දේම විය. මෙසේ ඒ පසේ බුදුහු ආකාශයෙහි සිට ධර්මදේශනා කොට නන්දමුල පබ්බාරයට වැඩිසේක. එසේම අනිකුත් කසිගම්වැසි එක් කෙළඹි පුත්‍රයෙක් සල්පිල උන්ගේ එක් පුරුෂයෙකු තමාගේ භාර්යාව ඇරගෙන යන්නාහු දෑක උතුම්වූ රූ ඇති ස්ත්‍රියක ඉදුරන් බිඳ ලෝභයෙන් බලා නැවත සිතන්නේ මෙලෝභයසේ මෙසේ වඩනේ වී නම් මා නරකයෙහි එලන්නේයයි කලකිරී විදර්ශනා වඩා පසේ බුදුව ආකාශයෙහි සිට ධර්මදේශනා කොට නන්දමුලක නම් ගල්ලේනටම වැඩිසේක. තවද කසිගම්වැසි දෙපුත්‍රපියන් එක්ව ගමනක් නික්මුණාහ.

එක් මහාවනයෙහි සොරු සිට දෙපුත්‍රපියන් කෙණෙක් ලදුනම් පියා රඳවා ගෙන තාගේ පියා වස්තු ගෙනවිත්දී ගලවාගත සිට පුත්‍රයවන්නාහ. පුත්‍ර රඳවාගෙන පියා යවන්නාහ, දෙබැ කෙණෙක් ලදුනම් මළ රඳවාගෙන බැයා යවන්නාහ. ශිෂ්‍ය දෙදෙනකු ලදුනම් ගුරුන් රඳවාගෙන ශිෂ්‍යා අරින්නාහ. ශිෂ්‍යතෙම ශිල්පලෝභයෙන් වස්තු ගෙනවිත්දී ගුරුන් ගලවාගෙන යන්නේය. එකල ඔහු දෙපුත්‍රපියන් ඒ සොරු වන්මුඛයෙහි සිටියාදෑක ඔවුනොවුන්ට පියානෝය පුත්‍රනුවෝයයි නොකියමිහයි කපීකා කොට සොරුන්ට අසුව තොපි ඔවුනොවුන්ට කුමක් කියවිදැයි විචාළ කල්හි අපි කිසිනෑකමක් නැත්තමිහයිදන බොරු කියා සොරුන්ගෙන් ගැලවී සවස නාහා ගොඩ නැගී සිට පුත්‍රනුවෝ තමන්ගේ ශිලය පරීක්ෂා කරන්නාහු තමන් කී බොරුව දන මේ අකුශලය වඩනේ මා නරකයෙහි එලන්නේයයි මේ කේලශයට නිග්‍රහ කෙරෙමි විදර්ශනා වඩා පසේ බුදුව ආකාශයෙහි සිට පියානන්ට ධර්මදේශනා කොට නන්දමුලක පබ්බාරයට වැඩිසේක. තවද කසි ගම්වැසි එක් ගම්දෙටුවෙක් ප්‍රාණසාත නොකරන්නේය. එකල බිලියම් කරණ පිණිස මහජනයා රැස්ව ගම්දෙටුවාට කියන්නාහු ස්වාමීනි අද බිලියම් කරණ දවසය එසේ හෙයින් අප ඇම උගරන් මුවන් මරා බිලියම් කරමිහයි කීහ. එබසට ගම්දෙටුවානෝ කියන්නාහු පෙර තොප කරණ සැටියේ කරවයි කීහ. මනුෂ්‍යයෝද බොහෝ මවිඡමාංශ දෑක මේ සත්වයෝ මෙතෙක් ප්‍රාණ වධ කරන්නාහු මාගේ එකවචනය නිසාම කළහයි කුකුස්ව කවුළුදොර සිට විදර්ශනා වඩා පසේබුදුව ආකාශයට නැගී ධර්මදේශනා කොට නන්දමුලක නම් පබ්බාරයට වැඩිසේක. තවද කසිගම් වාසී ගම් දෙටුවෙක් සැනකෙළි පිණිස එක්වූ දනවිවාසීන්ට සුරාපානාදිය දී කෙළහයි අවසරදී ඔහු රාබී මත්ව ඔවුනොවුන් මරා දණ්ඩනයට පැමිණියාහ. එකල ගම්දෙටුවානෝ ඒ බව

දැක සිතන්නාහු මා නොකිවොත් මොහු මෙතෙක් දුක් නොවින්දෝ වේදයී මෙපමණකින් කුකුස්කොට විදර්ශනා වඩා ප්‍රත්‍යක්‍ය බොධිඥානය උපදවා මහජනයාට ධර්මදේශනාකොට ආකාශයට පැනනැගී නන්ධමුලක පබ්භාරයට වැඩිසේක. මෙසේ කල්යාමකින් පසේබුදුහු පස්දෙනා වහන්සේ එක්ව පිඬුසිගාන පිණිස බරණැස් නුවර දොරට බැස මනාකොට හැඳ පෙරව ප්‍රසාදවහවු යාම ඊමෙන් පිඬුසිගා ඇවිදිනාසේක් රජගෙයි දොරකඩට පැමිණිසේක. රජුපුරුවෝ උන්වහන්සේලා දැක මහසතුටු ව රජගෙට වඩාගෙනගොස් පයසෝධා සුවදනෙල් ගල්වා මධුරවු ආහාර පාණ වර්ගයෙන් සතප්පා එකත්පස්ව ඉඳ ස්වාමීනී නුඹ වහන්සේලා අභිවායෙහිමී පැවිදි හොබනේය. මේ වයසේම මහණවනසේක් කාමයෙහි කෙසේ ආදිනවයක් දැක කුමක් අරමුණුකොට වු සේක්දැයි විචාලසේක. එකල ඔබ හැමත් වෙන් වෙන් කොට වදාරණසේක් එඹා රජුපුරුවෙහි අපි දෙයාඵ කෙනෙකුත් මෝ පැන් ලබුදෙකක් ඇරගෙන ගොවිමේවරයට ගිය මෝ පිපාස කල එකෙක් ගොඩ නැගී පැන් බෝමහ එකල මම මාගේ පැන් රක්නා පිණිස මිත්‍රයාගේ ලබ්බේ පැන් නොකියා බිජීම. ඒ අකුශලයෙහි කල කිරිය, මා පැවිදිවූයේයයි වදාලසේක. අනික් පාසේබුදුහු වදාරණසේක් රජුපුරුවෙහි මම පෙර ස්ත්‍රියක දැක ලෝභය උපදවා ඒ අකුශලයෙහි කිරි මෙබන්දක් නැවත මාකරා නොඑවයි කියා මා පැවිදිවූයේයි. වදාල සේක.

තවද එක්කෙනෙකුත් වහන්සේ වදාරණසේක් පෙර අපි දෙපුතුපිය කෙනෙකුත්මෝ වනයෙහි සොරුන්ට අසුව විචාලකල්හි අපි නොනැයමිහයි බොරු කිහ. ඒ අකුශලයෙහි කලකිරි මෙබන්දක් මාකරා නොවයි කියා මා පැවිදිවූයේයි වදාලසේක. තවද එක්කෙනෙකුත් වහන්සේ වදාරණසේක් මහරජ පෙරමම ගම්දෙටුවක්ව දේවතාවන්ට බිලිදෙන පිණිස සත්වයන්ට ප්‍රාණඝාත කරන්ට අනුදක්කෙමී, ඔහු හැමදෙනාම බොහෝ ප්‍රාණඝාත කරන්ට අනුදක්කෙමී, ඔහු හැමදෙනාම බොහෝ ප්‍රාණඝාත කළාහ. ඒ දැක මානිසාවේද මෙතෙක් නිරිසනුන් නටුයේයයි ප්‍රාණඝාතයෙහි කලකිරි මතු මා කරා මෙසේවු අකුශලයක් නොවවයි කියා මා මහණවූයේයයි වදාලසේක. තවද එක්කෙනෙකුත් වහන්සේ වදාරණසේක් මහරජ පෙර මම ගම්දෙටුවක්ව සැනකෙළි දවසෙක බොහෝ දෙනාට අනර්ථයට කාරණාවු සුරාපානය බොන්නට අවසරදිනිමී. ඔහු ඇම රා බි මත්ව ඔවුනොවුන්ට හිංසා පීඩාකොට බොහෝ දෙන දණ්ඩනයට පැමිණියාහ. ඒ අකුශලය දැක නැවත මෙබන්දක් මා කරා නොඑවයි කියා මහණ වූයේයයි වදාලසේක. රජුපුරුවෝ පස්දෙනාවහන්සේම ධර්මය අසා සතුටු සිවුරු පිළිඳ බෙහෙත් පසද පිළිගැන්වුහ. උන්වහන්සේලාත් රජුපුරුවන්ට අනුමෙවැනිබණ ධර්මදේශනාකොට නැවත වාසස්ථානයට වැඩි සේක. එදවස් පටන් රජුපුරුවෝ වස්තුකාමයෙහි කලකිරි ඇල්මක් නැතිව නොයෙක් රසයෙන් උතුම්වු ආහාරය අනුභවකොනොකට ස්ත්‍රීන් හා බැණ නොනැසීම නොකැඳවා ශ්‍රියහන් ගබඩාවට වැඳ සුදු වු හික්තිය බලා තිසුනුපිරි යම්කොට ධ්‍යාන උපදවා පංචකාමයෙහි නින්දාකරන්නාවු බොහෝ පසම්බුරුන් ඇති පිළිකල් දුර්ගන්ධවු මේ කයටනින්දාවේවයි මෙබදු මම කාමයෙහි සෙවිනේමී මෙබදු ධ්‍යාන සැපයක් නොලබමිද, එසේවු කාමයට නින්දාවේවයි කියමින් උන්හ, ඉක්බිත්තෙන් බිසව් රජුපුරුවෝ පසේබුදුන්ගෙන් බණ කථා අසා කලකිරුණාවු ස්වරූපයෙන්ද අප හා සමග කථානොකොට යහන් ගබඩාවට වන්හ. ඒ මා පරීක්ෂාකරන්ට උවමැනවැයි සිතා ශ්‍රී යහන් ගබඩාව දොරකඩට ගොස් කාමයට නින්දාකොට උදන්අනන්තාවු රජුපුරුවන්ගේ බස් අසා රජුපුරුවෙහි කාමයට නින්දානොකරව, කාම සැපසේවු සැපයෙක් ඇද්දැයි වර්ණනා කරන්නාවු රජුපුරුවෙහි මේ කාමය නම් මහත් ආස්වාද ඇත්තේය. කාමයට වඩනාවු එකද සැපයෙක් නැත. එසේ වු කාම සැපයට යමෙක් සිටියේ වී නම් සත්වතෙම අපායට නොගොස් සර්වගයෙහිම උපන්නේයයි කීහ. එබස් අසා රජුපුරුවෝ බිසවුන්ට රැහැනිව නැගී සිටියාවු වණ්ඩාලිය කුමක් කියවුද, කාමයෙහි සැපයෙක් නම් කොයින්ද පෙරලෙන්තාවු ස්වභාව ඇත්තේයයි නින්දාකරන්නාවු මේ කාමය ස්වල්ප සැප ඇත්තේය. කාමයට වැඩි දුකකුත් නැත. එසේ වුවේ වී නමුත් ඒ සත්ව තෙම නරකයෙහි උපදනේය.තවද නොකොට මුවහත් ගානාලද විෂපෙවු කඩුවක් යම්සේද ශස්ත්‍රයක් යම්සේද ලය එල්ලට බැඳ එල්ලන ලද්දේ යම්සේද කාමයත් එපරිද්දෙන්ම මහත්වුහය හා දුක් ඇත්තේය. තවද පුරුෂ ප්‍රමාණයටත් වැඩි ගැඹුරවු සාලගුරුවලෙක්හි හුනුවාවු සත්වයෙකුට දවසක් මුලුල්ලෙහි රත්කරණ ලද යකබලෙක්හි හුනු සත්වයෙකුට යම්සේ දුක්ද කාමය නම් ඊටත්වඩා දුක් ඇත්තේය. හලාහල විෂයෙන් යම්සේ කකියන තෙලක් යම්සේද පිරිගිය තඹ ලෝහාදිය යම්සේ සත්වයන් හුනුකල දුක්දේද මේ කාමය ඊටත් වඩා දුක් ඇත්තේයයි යනාදින් බිසවුන්ට ධර්මදේශනා කොට අමතායන් රැස්කරවා එඹා පින්වත් අමාත්‍යයෙහි තොපි ඇම රාජ්‍යය පිළිපදුව මම මහණවෙමී කියා අමාත්‍යයන්ට රාජ්‍යය පාවාදී මහජනයා හඬමින් වලපමින් සිටියදී නැගීසිට අවවාදකොට ආකාශයෙන් උතුරුගිමාලයට ගොස් සිත්කළ තෙනක පන්සල් මවා සෘෂි ප්‍රවෘත්තාවෙන් පැවිදිව ආයුෂයාගේ කෙළවර ධ්‍යානයෙන් බුන්මලෝකයෙහි උපන්නාහුය. සර්වඥයන් වහන්සේ මේ පාණි ජාතකය ගෙනහැර දක්වා වදාරා එම්බාමහණෙනි කේලය නම් කුඩායයි නැත ස්වක්පමාත්‍රයකුදුව නුවනැත්තන් විසින් නිග්‍රහ කටයුතුයයි වදාරා වතුස්සත්‍ය ප්‍රකාශකොට වදාල සේක ඒ ධර්මයන්ගේ කෙළවර පන්සියයක් හිකෂුන් වහන්සේ රහත්වු සේක එකල පසේ බුදුන් වහන්සේ පිරිනිවී සේක එකල බිසව් නම් දූන් මේ රාහුල මාතාවෝය එකල රජුපුරුවෝ නම් ලොච්ඡුරා බුදුවු මම්ම යයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාල සේක